

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત વડી અદાલત, અમદાવાદ

ફોજદારી અપીલ (મુદ્દામાલ) નં. ૧૨૧૦/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી રવિ આર. ત્રિપાઠી

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયાધીશ સોનિયા ગોકાણી

=====

૧ શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપી શકાય કે કેમ?

૨ રિપોર્ટરને જાણ કરવા યોગ્ય છે કે કેમ?

૩ માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ આ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા ઇચ્છે છે કે કેમ?

૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ ના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ અંગે કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન સંકળાયેલો છે?

૫ શું તે દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવાનું છે ?

=====

જિતેન્દ્રકુમાર હેમંતલાલ અસવાણી....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય....સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

હાજરી:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ ના એડવોકેટ શ્રી આશિષ એમ. ડગલી વતી શ્રી
અમીરખાન પઠાણ,

એડવોકેટ કુ. ચેતના શાહ, એ.પી.પી., સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧
તરફે

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ રવિ આર. ત્રિપાઠી

અને

માનનીય સુશ્રી ન્યાયાધીશ સોનિયા ગોડાણી

તારીખ : ૧૯/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ રવિ આર. ત્રિપાઠીદ્વારા)

અપીલકર્તાનું નામ સુધારવા માટે સુધારો કરવાની રજા.

૨. હાલની અપીલ જીતેન્દ્રકુમાર હેમંતલાલ અસવાની દ્વારા એવી પ્રાર્થના સાથે દાખલ કરવામાં આવી છે કે:-

“૭. બી) આ નામદાર અદાલત, વિદ્વાન ડૉ. અધિક સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા દ્વારા ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નં. ૧૦૧/૨૦૧૪ માં તારીખ ૫.૮.૨૦૧૪ ના રોજ પસાર કરાયેલ ચુકાદો અને આદેશ રદ કરીને આ ફોજદારી અપીલ મંજૂર કરવાની કૃપા કરે, જે ચુકાદાથી હાલના અપીલકર્તાની મુદ્દામાલ મુક્ત કરવાની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી, અને વધુમાં, હાલના કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, નોંધણી નં. જીજે-૧૮-યુ-૮૨૩૩ વાળી મુદ્દામાલ ટ્રકનો કબજો સોંપવાની કૃપા કરે.

૩. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી આશિષ એમ. ડગલી વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી અમીરખાન પઠાણે અદાલતનું ધ્યાન કેસની હકીકતો તરફ દોર્યું, જે અપીલ મેમોના ફકરા-૩ માં દર્શાવેલ છે. તેને સત્વરે વાચન માટે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:-

“૩.૧ આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે એક લક્ષ્મણસિંહ પીઠાસિંહ ચૌહાણ મોટર ટ્રક નં. જીજે-૧૮-યુ-૮૨૩૩ ના માલિક હતા અને વધુમાં સદર વ્યક્તિએ સદર વાહન પર ટાટા મોટર ફાઇનાન્સ કંપની પાસેથી હાઇપોથિકેશન લોન મેળવી હતી, જે અંગે રજીસ્ટ્રેશન બુકમાં નોંધ/શેરો પાડા કરવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ સદર વાહન એક હરિભાઈ બીજલભાઈ મારવાડીને ભાડે આપવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ સદર વાહન હરિભાઈ બલજાભાઈ મારવાડી દ્વારા અન્ય એક વ્યક્તિને પાડા ભાડે આપવામાં આવ્યું હતું. આમ, રજૂ કરવામાં આવે છે કે લક્ષ્મણસિંહ પીઠાભાઈ ચૌહાણ સદર વાહનના સાચા માલિક હતા. આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૩૦.૧૦.૨૦૦૯ ના રોજ આશરે ૪.૩૦ વાગ્યે જોરાવરનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૭૯ અને ૧૧૪ હેઠળ સી.આર. નં. આઈ-૧૩૯/૨૦૦૯ થી એક ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો, જેમાં મોટર ટ્રક નં. જીજે-૮-યુ-૮૨૩૩ પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા કબ્જે કરવામાં આવી હતી.

૩.૨ રજૂ કરવામાં આવે છે કે મોટર ટ્રક નં.જીજે-૧૮-યુ-૮૨૩૩ ટાટા મોટર ફાઇનાન્સ કં. લિ. પાસે હાઇપોથિકેટ કરેલ હતી અને ખરા માલિક એટલે કે લક્ષ્મણસિંહ ચૌહાણ ઉક્ત વાહનની લોનની રકમ ચૂકવી શક્યા ન હતા અને તેથી ઉક્ત વાહનની ટાટા મોટર ફાઇનાન્સ કં. લિ. દ્વારા હરાજ કરવામાં આવી હતી, જેમાં હાલના અપીલકર્તાએ હરાજની બોલીમાંથી ઉક્ત વાહન ખરીદ્યું હતું. વધુમાં, હરાજની બોલીમાંથી રૂ.૧,૩૦,૦૦૦/- ની કિંમતે ઉક્ત વાહન ખરીદતા પહેલાં ખરા માલિક એટલે કે લક્ષ્મણસિંહ ચૌહાણ એટલે કે હાલના અપીલકર્તા પાસેથી પણ કોઈ વાંધો લેવામાં આવ્યો ન હતો.

૩.૩ આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ હાલના અપીલકર્તાએ તારીખ ૧૭.૧૨.૨૦૧૧ ના રોજ મુદ્દામાલ વાહન છોડાવવા માટે એક અરજી કરી હતી, જે એવા આધારે નામંજૂર કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તાએ તેઓ વાહનના સાચા માલિક છે તે હકીકતને પુરવાર કરવા માટે રેકર્ડ પર કોઈ પુરાવો રજૂ કર્યો નથી.

૩.૪ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી હાલના અપીલકર્તાએ કાયદા હેઠળ જરૂરી પ્રક્રિયા હાથ ધરી હતી

અને તેથી હાલના અપીલકર્તાએ ખરા માલિક એટલે કે લક્ષ્મણસિંહ ચૌહાણ પાસેથી એક ના-વાંધા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હતું અને વધુમાં ઉક્ત વ્યક્તિ પાસેથી એક મુખત્યારનામું પણ મેળવ્યું હતું. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હાલના અપીલકર્તાએ હરાજીમાં બોલી લગાવીને ઉક્ત વાહન ખરીદવા પેટે રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦/- ની રકમ જમા કરાવેલ હોવાથી હાઈપોથિકેશન કરાર રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ ઉક્ત વાહન હાલના અપીલકર્તાના નામે તબદીલ કરવામાં આવ્યું હતું, જેના માટે ટાટા મોટર ફાઈનાન્સ કંપની લિમિટેડ દ્વારા એક પત્ર પણ જારી કરવામાં આવ્યો છે. તેની નકલ આ અપીલ સાથે બિડાણ કરવામાં આવેલ છે અને પરિશિષ્ટ-બી તરીકે અંકિત કરેલ છે.

૩.૫ આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે હાલના અપીલકર્તાએ, ઉક્ત વાહનની ફેરબદલી હાલના અપીલકર્તાના નામે કરાવતા પહેલાં, ફોજદારી પરચુરણ અરજી નં. ૫૦૮/૨૦૧૨ દાખલ કરીને આ નામદાર અદાલત સમક્ષ અગાઉ પણ રજૂઆત કરી હતી, જેમાં આ નામદાર અદાલતે તારીખ ૨૨.૧૦.૨૦૧૨ના રોજના

હુકમથી અરજી નામંજૂર કરી હતી; જોકે, એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તા, હાલના અપીલકર્તાના નામે મુદ્દામાલ વાહનની ફેરબદલી કરાવ્યા બાદ નવી અરજી દાખલ કરવા માટે સ્વતંત્ર હતા, જેની સંબંધિત નીચલી અદાલત દ્વારા કાયદા મુજબ ગુણદોષ પર વિચારણા કરવામાં આવશે, જે આ સાથે બિડાણ કરેલ છે અને પરિશિષ્ટ-સી તરીકે અંકિત કરેલ છે.

૩.૬ સવિનય રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદથી હાલના અપીલકર્તાએ તેમના નામે માલિકીનું હસ્તાંતરણ કરવા માટે જરૂરી પગલાં લીધા હોવાથી, ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ ૪૫૧ હેઠળ મુદ્દામાલ છોડાવવા માટે વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., વઢવાણ સમક્ષ તારીખ ૨.૨.૨૦૧૨ ના રોજ નવી અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાં વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., વઢવાણે તપાસ હાથ ધરી હતી, જેમાં મૂળ માલિક એટલે કે લક્ષ્મણસિંહ ચૌહાણ અદાલત સમક્ષ હાજર રહ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે ઉક્ત વાહન હવે હાલના અપીલકર્તાને વેચી દેવામાં આવ્યું છે. વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હરિભાઈ બીજલભાઈ મારવાડીને પણ ઉક્ત કાર્યવાહી માટે નોટિસ આપવામાં

આવી હતી, જેમાં તેઓ પણ હાજર રહ્યા હતા અને હાલના અપીલકર્તાને મુદ્દામાલનો કબજો સોંપવા બાબતે કોઈ વાંધો ન હોવાનું રજૂ કર્યું હતું, જેનો વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., વઢવાણ દ્વારા હુકમમાં વિસ્તૃત ઉલ્લેખ પણ કરવામાં આવ્યો છે. રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કેસની તમામ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લીધા પછી વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી.એ તારીખ ૨૧.૫.૨૦૧૧ નો કારણો સહિતનો હુકમ પસાર કરીને મુદ્દામાલ ટ્રકનો કબજો હાલના અપીલકર્તાને સોંપ્યો હતો. વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., વઢવાણ દ્વારા મુદ્દામાલ છોડાવવા બાબતે પસાર કરવામાં આવેલ હુકમની નકલ આ સાથે સામેલ છે અને આ અરજી સાથે પરિશિષ્ટ-ડી તરીકે ચિહ્નિત કરેલ છે.

૩.૭ રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉક્ત હુકમ અપીલ સત્તાધિકારી સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો નથી અને આથી તે આખરી બન્યો છે.

૩.૮ આદરપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ હાલના અપીલકર્તા મુદ્દામાલ છોડાવવા માટે જોરાવરનગર પોલીસ સ્ટેશન ગયા હતા, જ્યાં હાલના અપીલકર્તાને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે મુદ્દામાલ ટ્રક બેચરાજી પોલીસ

સ્ટેશનમાં આઈ.પી.સી.ની કલમ ૩૯૫, ૩૯૭, ૪૧૨ હેઠળ નોંધાયેલા સી.આર. નંબર ૧-૬૬/૨૦૦૯ના એક ગુનામાં પણ જપ્ત કરવામાં આવેલ છે અને તેથી હાલના અપીલકર્તાને ઉપરોક્ત એફ.આઈ.આર.માં મુદ્દામાલ છોડાવવા માટે નામદાર અદાલતનો હુકમ મેળવવા માટે જણાવવામાં આવ્યું હતું.

૩.૯ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ હાલના અપીલકર્તાએ મુદ્દામાલ મુક્ત કરાવવા માટે વિદ્વાન એડિશનલ સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા સમક્ષ ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નં. ૯૮૦/૨૦૧૧ દાખલ કરી હતી, જે નીચલી અદાલત દ્વારા વિવિધ કારણોસર નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. વિદ્વાન એડિશનલ સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા દ્વારા ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નં. ૯૮૦/૨૦૧૧ હેઠળ પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૨.૬.૨૦૧૨ ના હુકમની નકલ આ અરજી સાથે બિડાણ કરેલ છે અને તેને પરિશિષ્ટ-ઈ તરીકે અંકિત કરેલ છે.

૩.૧૦ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ સી.આર. નં.આઈ.૬૬/૨૦૦૯ ના સંદર્ભમાં, તેની ડિસ્પોઝિશન સેશન્સ કેસ નં.૧૧/૨૦૧૧ તેમજ ૧૨/૨૦૧૧ તરીકે ચલાવવામાં

આવી હતી, જેમાં ડિઝાઈનના અંતે, વિદ્વાન સત્ર ન્યાયાધીશે તમામ આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા. સેશન્સ કેસ નં.૧૧/૨૦૧૧ માં વિદ્વાન એડિશનલ સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા દ્વારા તારીખ ૩૦.૪.૨૦૧૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ હુકમની નકલ આ અરજી સાથે બિડાણ કરેલ છે અને તેને પરિશિષ્ટ-એફ તરીકે અંકિત કરવામાં આવેલ છે.

૩.૧૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિર્દોષ છૂટકારાના ઉક્ત હુકમમાં વિદ્વાન એડિશનલ સત્ર ન્યાયાધીશે મુદ્દામાલ મુક્ત કરવાના સંબંધમાં કોઈ અવલોકન કર્યું નથી અને તેથી હાલના અપીલકર્તાને ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નં. ૧૦૧/૨૦૧૪ દાખલ કરીને મુદ્દામાલ મુક્ત કરાવવા માટે અરજી કરવાની ફરજ પડી હતી, જે ૩જા અધિક સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા દ્વારા તારીખ ૫.૮.૨૦૧૪ ના હુકમથી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.”

૩.૧ વિદ્વાન વકીલશ્રીએ ત્યારબાદ ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૪૫૧ તરફ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું. વિદ્વાન વકીલશ્રીએ રજૂઆત કરી કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે કલમ ૪૫૨ હેઠળ હુકમ પસાર કરવો જોઈતો હતો, ખાસ કરીને જ્યારે આ અદાલત સમક્ષના અપીલકર્તા, જ્યારે અને

જેવી રીતે જરૂર પડે ત્યારે અદાલતમાં ઉક્ત મુદ્દામાલ રજૂ કરવા માટે જામીનખત લખી આપવા તૈયાર અને રાજી હતા.

૩.૨ વિદ્વાન વકીલ તેમના અસીલની સૂચના મુજબ જણાવે છે કે તેમના અસીલ આજે પણ આ અદાલત સમક્ષ જામીનખત લખી આપવા માટે તૈયાર અને રાજી છે. વધુમાં, તેમના અસીલ આ અદાલતને એવી બાંહેધરી આપવા પણ તૈયાર અને રાજી છે કે તેઓ મુદ્દામાલને યોગ્ય સ્થિતિમાં જાળવશે અને તે બગડી ન જાય તથા અદાલતની પૂર્વ મંજૂરી વિના કોઈપણ રીતે કોઈને પણ તે તબદીલ કરવામાં ન આવે તેની ખાતરી કરશે.

૩.૩ અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલશ્રીએ સુંદરભાઈ અંબાલાલ દેસાઈ વિ. ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં, (૨૦૦૨) ૧૦ એસસીસી ૨૮૩ માં નોંધાયેલ, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના એક નિર્ણય તરફ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું. વિદ્વાન વકીલશ્રીએ રજૂઆત કરી કે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે મુદ્દામાલ પરત કરવાના પ્રશ્ન પર વિગતવાર વિચારણા કર્યા બાદ ફકરા-૧૨ થી ૨૧ માં નીચે મુજબ અવલોકન કરેલ છે:-

“૧૨. આ હેતુઓ માટે, જો રેકર્ડ પરની સામગ્રી દર્શાવતી હોય કે આવી ચીજવસ્તુઓ તે ફરિયાદીની માલિકીની છે જેમના ઘરે ચોરી, લૂંટ કે ધાડનો બનાવ બન્યો હોય, તો જમ કરેલી ચીજવસ્તુઓ ફરિયાદીને સોંપવામાં આવે તે પછી

(૧) આવી ચીજવસ્તુઓનું વિગતવાર યોગ્ય પંચનામું તૈયાર કરવું:

(૨) આવી ચીજવસ્તુઓના ફોટોગ્રાફ લેવા અને એવો જામીનખત કે મુકાદમા સમયે જરૂર પડ્યે આવી ચીજવસ્તુઓ રજૂ કરવામાં આવશે; અને

(૩) યોગ્ય જામીનગીરી લીધા પછી.

૧૩. આ હેતુ માટે, અદાલત, સી.આર.પી.સી.ની કલમ ૪૫૧ હેઠળ જોગવાઈ મુજબ, તેને જે આવશ્યક જણાય તેવા પુરાવા નોંધવાની કાર્યરીતિ અનુસરી શકે છે. જામીનખત અને જામીનગીરી એ રીતે લેવા જોઈએ કે જેથી પુરાવો ગુમ થતો, તેમાં ફેરફાર થતો અથવા તેનો નાશ થતો અટકાવી શકાય. અદાલતે એ જોવું જોઈએ કે ફોટોગ્રાફ્સ અથવા આવી વસ્તુઓ ફરિયાદી, આરોપી તેમજ જે વ્યક્તિને કબજો સોંપવામાં આવ્યો હોય તે વ્યક્તિ દ્વારા પ્રમાણિત અથવા પ્રતિસહી થયેલ હોય. તેમ છતાં, સી.આર.પી.સી.ની કલમ ૪૫૧ હેઠળ કોઈપણ અન્ય યોગ્ય શરત લાદવાનું અદાલતનું કાર્ય રહેશે.

૧૪. જે કિસ્સામાં, આવો મુદ્દામાલ ફરિયાદીને અથવા જે વ્યક્તિ પાસેથી તે જપ્ત કરવામાં આવ્યો હોય તેને અથવા તેના દાવાદારને સોંપવામાં ન આવે, તો અદાલત એવો નિર્દેશ આપી શકે છે કે આવો મુદ્દામાલ બેંકના લોકરમાં રાખવામાં આવે. તેવી જ રીતે, જો મુદ્દામાલને પોલીસ કસ્ટડીમાં રાખવો જરૂરી હોય, તો એસઆઈઆઈઓ યોગ્ય પંચનામું તૈયાર કર્યા પછી આવા મુદ્દામાલને બેંકના લોકરમાં રાખી શકશે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, આવો મુદ્દામાલ તેની જમીના એક અઠવાડિયાની અંદર મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવો જોઈએ. જો જરૂરી હોય તો, અદાલત વધુ તપાસ અને ઓળખ માટે આવો મુદ્દામાલ તપાસ અધિકારીને પરત સોંપવાનો નિર્દેશ આપી શકે છે, જોકે, કોઈ પણ સંજોગોમાં, તપાસ અધિકારીએ તપાસ અને ઓળખના હેતુ માટે આવા મુદ્દામાલને લાંબા સમયગાળા માટે પોતાની કસ્ટડીમાં રાખવો જોઈએ નહીં. ચલણી નોટો માટે, આવી જ પ્રક્રિયા અનુસરી શકાય છે. વાહનો

૧૫. ગુજરાત રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ધોળકિયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે હાલમાં પોલીસ

મથકના પરિસરમાં, અનેક વાહનો બિનવારસી હાલતમાં રાખવામાં આવે છે અને વાહનો દિવસે દિવસે ભંગાર બની રહ્યા છે. તેમની દલીલ છે કે આવા પ્રશ્નોનો નિકાલ કરતા મેજિસ્ટ્રેટશ્રીઓને યોગ્ય નિર્દેશો આપવા જોઈએ કે, જો કોઈ પણ સમયે અદાલત દ્વારા જરૂર પડે તો ઉક્ત વાહનો પરત કરવા માટે યોગ્ય બોન્ડ અને ગેરંટી લઈને, આવા વાહનો તેના માલિકને અથવા જે વ્યક્તિ પાસેથી ઉક્ત વાહનો જપ્ત કરવામાં આવ્યા હોય તેને સુપરત કરવામાં આવે.

૧૬. જોકે, અરજદારો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલશ્રીએ રજૂઆત કરી કે, વાહનો જે વ્યક્તિ પાસેથી જપ્ત કરવામાં આવ્યા હોય તેને અથવા તેના સાચા માલિકને સુપરત કરવાનો આ પ્રશ્ન હંમેશા દાવા-દુવીનો વિષય રહે છે અને સંબંધિત વ્યક્તિઓ દ્વારા ઘણી દલીલો કરવામાં આવે છે.

૧૭. અમારા મતે, પરિસ્થિતિ ગમે તે હોય, આવા જપ્ત કરાયેલા વાહનોને લાંબા સમય સુધી પોલીસ મથકોમાં રાખવાનો કોઈ અર્થ નથી. મેજિસ્ટ્રેટે, ઉક્ત વાહનોને કોઈ પણ સમયે જરૂર પડ્યે પરત કરવા માટે, યોગ્ય બોન્ડ અને બાંહેધરી તેમજ જામીનગીરી લઈને તાત્કાલિક યોગ્ય આદેશો પસાર કરવાના રહે છે. આવા વાહનો પરત મેળવવા

માટેની અરજીઓની સુનાવણી બાકી હોય તે દરમિયાન આમ કરી શકાય છે.

૧૮. જે કિસ્સામાં વાહન પર આરોપી, માલિક, અથવા વીમા કંપની અથવા કોઈ ત્રીજા પક્ષકાર દ્વારા દાવો કરવામાં ન આવે, તો તેવા વાહનની અદાલત દ્વારા હરાજી કરવાનો આદેશ કરી શકાશે. જો ઉક્ત વાહનનો વીમા કંપની પાસે વીમો ઉતરાવેલો હોય તો અદાલત દ્વારા વીમા કંપનીને તે વાહનનો કબજો લેવા માટે જાણ કરવામાં આવશે, જેના પર માલિક અથવા ત્રીજા પક્ષકાર દ્વારા દાવો કરવામાં આવ્યો નથી. જો વીમા કંપની કબજો લેવામાં નિષ્ફળ જાય, તો અદાલતના નિર્દેશ મુજબ વાહનોનું વેચાણ કરી શકાશે. અદાલત સમક્ષ ઉક્ત વાહન રજૂ કર્યાની તારીખથી છ મહિનાના સમયગાળામાં અદાલત આવો આદેશ પસાર કરશે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, આવા વાહનોનો કબજો સોંપતા પહેલા, ઉક્ત વાહનના યોગ્ય ફોટોગ્રાફ લેવા જોઈએ અને વિગતવાર પંચનામું તૈયાર કરવું જોઈએ.

૧૯. જમ કરેલા દારૂ જેવા મુદ્દામાલના કિસ્સામાં પણ, જરૂરી પંચનામું તૈયાર કર્યા પછી તેના નિકાલ માટે ત્વરિત કાર્યવાહી કરવી જોઈએ. જો નમૂનો લેવો આવશ્યક હોય, તો

તેને, જો જરૂરી હોય તો, રાસાયણિક પૃથક્કરણકારને મોકલ્યા પછી યોગ્ય રીતે સાચવી શકાય છે. પરંતુ કોઈ પણ સંજોગોમાં, પોલીસ મથકે મોટા પ્રમાણમાં દારૂનો જથ્થો સંગ્રહ કરવો જોઈએ નહીં. આવા સંગ્રહથી કોઈ હેતુ સરતો નથી.

૨૦. તે જ રીતે, નાર્કોટિક ડ્રગ્સ માટે પણ, તેની ઓળખ માટે, પુરાવા નોંધવા અને નિકાલ કરવા માટે સી.આર.પી.સી.ની કલમ ૪૫૧ હેઠળની કાર્યવાહીનું પાલન કરવું જોઈએ. તેની ઓળખ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા પુરાવાના આધારે થઈ શકે છે. નમૂનાઓ પણ તાત્કાલિક રાસાયણિક પૃથક્કરણકારને મોકલવા જોઈએ જેથી કરીને પાછળથી એવી દલીલ ઊભી ન થાય કે જે મુદ્દામાલ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો તે તે જ ન હતો.

૨૧. જોકે, આ સત્તાઓનો ઉપયોગ સંબંધિત મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કરવાનો છે. અમે આશા અને વિશ્વાસ રાખીએ છીએ કે સંબંધિત મેજિસ્ટ્રેટ એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેશે કે સી.આર.પી.સી.ની કલમ ૪૫૧ હેઠળની સત્તાઓનો યોગ્ય રીતે અને ત્વરિતપણે ઉપયોગ કરવામાં આવે અને મુદ્દામાલ પોલીસ સ્ટેશનમાં લાંબા સમય સુધી,

કોઈ પણ સંજોગોમાં, પંદર દિવસથી એક મહિનાથી વધુ સમય માટે રાખવામાં ન આવે. આ ઉદ્દેશ્ય ત્યારે પણ સિદ્ધ કરી શકાય છે જો સંબંધિત વડી અદાલતની રજિસ્ટ્રી દ્વારા એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે યોગ્ય દેખરેખ રાખવામાં આવે કે આવા મુદ્દામાલના સંબંધમાં વડી અદાલત દ્વારા ઘડવામાં આવેલા નિયમોનો યોગ્ય રીતે અમલ થાય.”

૩.૪ અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ઉપરોક્ત ચુકાદામાં કરવામાં આવેલા અવલોકનોનું પાલન ન થવાને કારણે જ મુદ્દામાલની વસ્તુઓ પોલીસ સ્ટેશનમાં અથવા અદાલતમાં પડી રહે છે અને દિવસે-દિવસે તેની સ્થિતિ બગડતી જાય છે અને એક દિવસ એવો આવે છે જ્યારે મુદ્દામાલની વસ્તુઓ બિનઉપયોગી અને મૂલ્યહીન બની જાય છે. તેની સામે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ફકરા-૧૩ માં ઉલ્લેખિત 'ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ ૪૫૧ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ પુરાવા નોંધવાની' પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા પછી મુદ્દામાલ સોંપી દેવાથી ન્યાયનું હિત સધાશે.

૩.૫ અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે ઘણી વખત એવું બને છે કે કેસની સુનાવણીના અંતે, અદાલત એવા તારણ પર આવે છે કે મુદ્દામાલની વસ્તુને બિનજરૂરી રીતે રોકી રાખવામાં આવી હતી, પરંતુ તે

દરમિયાન મુદ્દામાલ તેનું મૂલ્ય ગુમાવી દે છે અને પક્ષકારને નુકસાન થાય છે જેની ભરપાઈ રાજ્ય તો શું, કોઈના દ્વારા પણ કરવી શક્ય होती નથી.

જ. આ અદાલતનો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલ મંજૂર કરવાને પાત્ર છે.

પ. દાખલ. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલશ્રીની વિનંતીથી, જે સામે વિદ્વાન એ.પી.પી.શ્રીને કોઈ વાંધો ન હોવાથી, અપીલ અંતિમ સુનાવણી માટે હાથ પર લેવામાં આવે છે.

ડ. ઉપરોક્ત ચર્ચાના અનુસંધાનમાં, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન ડજા અધિક સત્ર ન્યાયાધીશ, મહેસાણા દ્વારા ક્રિમિનલ મિસેલિનિયસ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૧/૨૦૧૪ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૫.૦૮.૨૦૧૪ ના રોજનો ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે.

(૧) નીચલી અદાલતને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે મુદ્દામાલ ટ્રકનું, તેના જરૂરી ફોટોગ્રાફ્સ સાથે પંચનામું કર્યા બાદ અને જો જરૂરી જણાય તો, તેની વિડિયોગ્રાફી કર્યા બાદ, રજિસ્ટ્રેશન નંબર જીજે-૧૮-યુ-૮૨૩૩ ધરાવતી મુદ્દામાલ ટ્રકનો કબજો હાલના અપીલકર્તાને સોંપવો.

(૨) અપીલકર્તાને નીચલી અદાલતની ખાતરી મુજબ રૂ. ૨૫,૦૦૦/- (પચીસ હજાર રૂપિયા પૂરા) ની રકમનો બોન્ડ કરી આપવાનો અને જામીનગીરી રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

(૩) અપીલકર્તાએ મુદ્દામાલ ટ્રકની યોગ્ય જાળવણી કરવા અને અદાલતની પરવાનગી વિના તેનું હસ્તાંતરણ ન કરવા અંગે આ અદાલત સમક્ષ એક બાંહેધરી રજૂ કરવી.

(૪) અપીલકર્તા અદાલત સમક્ષ એવા મતલબનું બાંહેધરીપત્રક રજૂ કરશે કે તે એ જોશે કે તે મુદ્દામાલ ટ્રકની મદદથી કોઈ પણ ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિમાં સામેલ ન થાય અને તે કોઈને પણ મુદ્દામાલ ટ્રકની મદદથી કોઈ પણ ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિમાં સામેલ થવા દેશે નહીં.

સીધી બજાવણીની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

(રવિ આર. ત્રિપાઠી, ન્યાયમૂર્તી)(સુશ્રી સોનિયા ગોકાણી, ન્યાયમૂર્તી)

શિતોલે

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====